

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Kompetence sociálních pracovníků v soudobé společnosti

Autor práce: Jana Petrášková

Obor studia: ESP

Posudek vypracoval: Alois Kříšťan

Datum: květen 2015

Autorka formuluje cíl své práce slovy „Jejím cílem je vyhodnocení pojetí svých (lépe by bylo ‘vlastních’ pozn. AK) kompetencí samotnými sociálními pracovníky a jejich hodnocení vlivu dnešní společnosti na tyto kompetence“. Přes určitou jazykovou neobratnost je cíl srozumitelný, pro tento typ práce použitelný a souvisí s profilem studovaného oboru. Autorka v úvodu dále seznamuje se strukturou práce, méně zřetelně už uvádí metodu, jakou hodlá cíle dosáhnout – nepříliš konkrétně mluví o „sloučení teorie a praxe“.

Vlastní práci tvoří 8 kapitol doplněných shrnutím a závěrem. Každá kapitola má jakousi teoretickou část, kdy autorka uvádí, co k danému tématu našla v literatuře a následně jsou uvedeny výsledky odpovědí k otázce z průzkumu GAJU, otázce o které se autorka domnívá, že souvisí s tématem kapitoly. Takovéto pojetí práce není špatné, postrádám ovšem nějaké zdůvodnění výběru témat. Z hlediska pořadí je zajímavé, že na prvním místě se věnuje otázce vlastního společenského uznání, pak teprve otázkám, které mohou mít vztah k práci s klienty. Souvislost tématu v názvu kapitoly s přiřazenou otázkou z výzkumu je někdy (nikoliv vždy) málo patrná. Kupříkladu první kapitola zní „Soudobá společnost“, autorka se zabývá obšírně postmodernou, uvádí různá pojetí současné společnosti, aby nakonec zakončila otázkou co podle sociálních pracovníků brání dalšímu uznání soc. práce ve společnosti. S poznatky charakteristiky postmoderny, jak je popsala na předchozích stránkách se dále nepracuje.

Při popisu výzkumu GAJU autorka uvádí, že výzkum byl dělán metodou řízeného rozhovoru, z dalšího textu mám dojem, že šlo spíše o dotazník – autorka uvádí konkrétní možnosti, které respondenti zařazovali na pětibodové škále.

Pokud autorka z výzkumu sociálních pracovníků zjistí, že oni sami hodnotí na škálové stupnici z nabízených možností jako nabídku, kterou se liší od ostatních pomáhajících profesí komplexní pohled a lidský přístup, pak tím zjistí právě jejich pohled na věc! Autorka pak ale píše, že „Sociální pracovník je podle výsledků výzkumu ve srovnání s ostatními pomáhajícími profesemi **schopný posuzovat klienta komplexně, nabízí lidský přístup, je schopný řešit problémy klienta a nabízí multidisciplinární řešení.**“ (tučně zdůrazňuje autorka na s.22). Domnívám se, že to v žádném případě není pravda. Podle výsledků výzkumu není pravda, že sociální pracovník ve srovnání s jinými pomáhajícími profesemi nabízí lidský přístup.... Z výzkumu vyplývá pouze to, že on si to osobě myslí; kdyby se udělal průzkum mezi pedagogy, se kterými autorka patrně také srovnává (jak vyplývá z jejího výměru pomáhajících profesí) mohla by dojít k tomu, že pedagogové by si mysleli, že právě oni ve srovnání se sociálními pracovníky nabízejí lidský přístup.

Podobně na s. 17 píše „zjištěné výsledky ukazují, že **uznání sociální práce ve společnosti brání především nedostatky ve financích, informačních médiích, legislativě a solidaritě ve společnosti a přílišný individualismus.**“ (tučně opět autorka). Opět se domnívám, že není pravda!!! Zjištěné výsledky ukazují pouze to, že si to myslí sociální pracovníci; autorka nezjistila, že uznání sociální práce ve společnosti brání

uvedené skutečnosti, vždyť třeba existuje množství lidí, kterým v uznání sociální práce ve společnosti brání nekompetentní přístup sociálních pracovníků k sociologickým výzkumům.

Stejná chyba je na s. 26, kde se píše, že „z výsledků lze shrnout, že profese sociálního pracovníka je všeobecně považována za...“. Správně má být je všeobecně mezi sociálními pracovníky považována...

Interpretace na s.27 je správná, autorka výsledky uvádí slovy „podle sociálních pracovníků...“; podobně správná je interpretace na s.29, trochu zvláštní je formulace – autorka výzkumem zjistila, že soc. pracovníci za dva hlavní faktory „které přispívají k jejich odbornosti považují odbornou připravenost a ...“. Podobně je tomu s dalšími interpretacemi, někde autorka uvádí opravdu to co zkoumala, jinde sice zkoumala co si myslí pracovníci ale uvádí, že zjistila „jak se věci mají“.

V souhrnu autorka srovnává výzkum GAJU se dvěma jinými výzkumy, zdá se, že tyto se netýkaly pouze názoru pracovníků, což by bylo dobré zohlednit. Poslední kapitolou před závěrem je Diskuse. Této části textu si cením, autorka se snaží uvažovat poctivě o výsledcích výzkumu, souvislostech a údajích z literatury. Podobně v závěru autorka uvádí některé souvislosti a úvahy, jsou srozumitelné, byť dle mého názoru diskutabilní (což není na škodu práce); důvodem je má neznalost jak byly otázky kladeny – jak byl veden „řízený rozhovor“, napadá mě totiž možná nejednoznačnost chápání některých otázek respondenty a tudíž možná odlišná interpretace.

Další připomínky ke zpracování: V tabulce na s.26 autorka uvádí procenta (jakož i jinde – počítal jsem jen namátkou), sečtu-li procenta na řádku, dostanu číslo 100 pouze na řádku druhém a čtvrtém a šestém, součet procent na řádku prvním a třetím činí 101(!) a na řádku pátém 99 (!)- předpokládám chybu zaokrouhlením, nicméně magisterský student oboru multidisciplinárního charakteru by si měl pravidla oborů jejichž metody užívá ohlídat; položky v tabulce jsou písmenkovány, písmeno a) je tam asi omylem 2x. Na s. 34 autorka uvádí, že Musil rozlišil nejprve 4 typy pojetí sociální práce, které dál omezil pouze na tři. Domnívám se z jeho textů, že tomu bylo opačně, napřed publikoval trojtypologii, kterou pak rozšířil. Pokud autorka na s. 39 uvádí, že předpokladem studia VOŠ je střední odborná škola, zapomíná na to, že předpokladem je jakékoliv středoškolské maturitou zakončené vzdělání. Dodržování Minimálního standardu je věcí pouze ASVSP; příslušný úřad se nejmenuje „Akreditační komise MŠMT ČR“.

Práce je psána vcelku čtivě, místy však neobratně, míra překlepů a pravop. chyb není nadměrná.. Není jasné, proč v obsahu jsou některé položky tištěny tučně, tabulka na s. 23 má ve druhém sloupci rozházené údaje, tři po sobě jdoucí kapitoly jsou označeny stejným číslem 5 (s.30,33a 38).

Závěr – práci doporučuji k obhajobě, vidím jistou poctivost zpracování, nicméně vzhledem k uvedeným nedostatkům (nejzávažnější je opakovaný posun v interpretaci výsledků – u magisterské práce) doporučuji hodnocení nejlépe dobře.